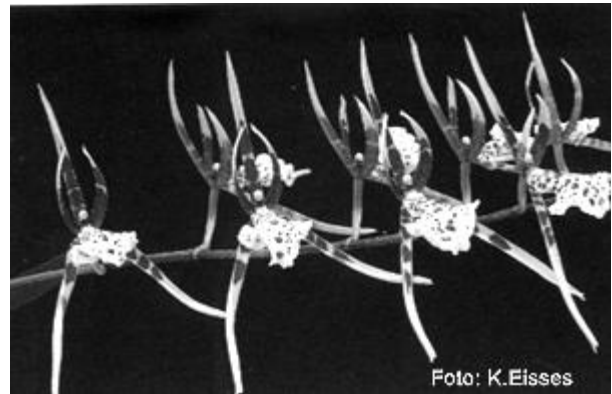

Brassia maculata R.Br.

Maculata betekent: gespikkeld, gevlekt. Van deze Brassia is de hele lip gespikkeld.

Naamgeving

Het geslacht Brassia is vernoemd naar de illustrator William Brass, die in de tweede helft van de achttiende eeuw van Sir Joseph Banks de opdracht kreeg orchideeën in Guinea en Zuid-Afrika te verzamelen. *B. maculata* werd door Banks uit Jamaica in Engeland geïmporteerd en in 1813 door R. Brown in "Hortus Kewensis" beschreven. In 1814 bloeiden de eerste door Banks ingevoerde planten in de Koninklijke Botanische Tuin in Kew bij Londen. Deze orchidee is ook wel bekend onder de namen *Brassia wrayae* Skinner, *Brassia guttata* Lindl. en *Oncidium brassia* Rchb.f.

Verspreiding

B. maculata wordt in de natuur gevonden op de Caraïbische eilanden, Belize, Guatemala en Honduras op hoogten die zelden boven de 750 m uitkomen. Het geslacht Brassia omvatte vroeger ongeveer 50 soorten; door herindeling nu niet meer dan 20. Dit geslacht wordt gevonden in Florida, Midden-Amerika, inclusief de Caraïbische Eilanden, Brazilië, Bolivia en Peru.

Beschrijving

B. maculata is een epifyt, soms lithofytisch groeiend, die wel een meter hoog kan worden.

De ovale olijfgroene pseudobulben zijn 6 tot 12 cm lang bij een breedte van 3 tot 5 cm. De dikte van de pseudobulben is over het algemeen minder dan 2 cm.

Deze klimmende orchidee heeft een rhizoom dat tot 5 cm lang kan worden. Planten die op een lichte plek staan, hebben een korter rhizoom. De pseudobulben zijn wat onregelmatig in de lengterichting gegroeft.

De bladeren zijn eveneens olijfgroen; planten die op een iets te lichte plek staan neigen tot een wat gelige kleur. Per pseudobulbe zijn er 1 á 2 bladeren. De wat V-vormige bladeren zijn 15 tot 40 cm lang. De bladeren zijn praktisch over de volle lengte van het blad ca 5 cm breed. De bruinrood gekleurde bloemstengel ontspruit uit de basis van de pseudobulbe en is omgeven door een bladschede van ca. 25 cm.

Aan de andere kant van de pseudobulbe bevindt zich eveneens een bladschede, maar die is beduidend korter.

De bloemstengel kan wel 90 cm lang worden; meestal korter.

De vrij grote bloemen, die 8 cm breed zijn, zitten als enkele bloemen op de bloemstengel. Ze zitten afwisselend onder en boven op de bloemstengel. Als de knoppen op de top van de stengel nog volledig in ontwikkeling zijn, treedt lager op de bloemstengel al bloei op. Het aantal bloemen op een stengel is niet erg groot; tot 20 bloemen. De afstand tussen de bloemen op de stengel bedraagt ca. 6 cm. De bloemen, die tot 4 weken kunnen bloeien, zitten op steeltjes van 2,5 cm die bedekt zijn met een zoet smakende dik-kleverige substantie. De bloemen geuren licht. De groengele bloemen zijn opvallend van vorm. De lip is iets lichter van kleur dan de sepalen en petalen. Van de 3 sepalen is de bovenste duidelijk kleiner dan de twee die aan weerszijden van de lip staan: 5 resp. 6½ cm lang bij een breedte van ca. ½ cm. de petalen zijn nog korter; ca. 2½ cm bij een breedte van eveneens ½ cm. De sepalen en petalen zijn, vanuit het hart van de bloem, over 2½ cm voorzien van dwarse purperen banden van enkele mm breedte. De driehoekige, gegolfde onderlap van de lip is ca. 2½ bij 1½ cm groot en voorzien van purperen vlekken. De zuil is geel tot oranje van kleur. Afgesneden bloemstengel zijn op water goed houdbaar.

De plant is rijkelijk voorzien van vrij dikke luchtwortels, die zich gemakkelijk vertakken.

Voor zover bekend zijn van deze Brassia geen variëteiten bekend.

Plagen

Deze robuuste orchidee is niet gevoelig voor allerlei ziekten en plagen op voorwaarde dat de lucht rondom de plant volop in beweging blijft; de bladeren van orchideeën uit het geslacht *Brassia* smetten vrij makkelijk.

Cultuur

B. maculata is een orchidee die gematigd-warm moet worden gekweekt.

De temperatuur mag in de winter nooit beneden 15°C komen. Ze verlangen iets meer schaduw dan bijv. *Cattleya*.

Een hoge luchtvochtigheid wordt door deze orchidee op prijs gesteld, maar *B. maculata* verdraagt overdag bij oplopende temperatuur een flinke daling van de luchtvochtigheid heel goed. Zorg dat gedurende de nacht de luchtvochtigheid weer hoog wordt. Op zich is dat al een goed argument om de temperatuur 's nachts wat te laten dalen.

Belangrijk is dat de lucht rondom de orchidee voldoende in beweging blijft.

Omdat het klimmers zijn, wordt teelt op een blokje aanbevolen. Het hier beschreven exemplaar groeit op een met wat *osmunda* bekleed stuk kurk. Kweek in een pot is niet uitgesloten.

Als de nieuwe scheut in het voorjaar verschijnt, wordt rijkelijk water gegeven. Als deze scheut volgroeid is, wordt minder water gegeven, maar dan moet er voor worden gezorgd dat de pseudobulben niet verschrompelen.

Een bloeitijd is moeilijk te geven; planten die het "naar hun zin hebben", kunnen wel twee maal per jaar bloeien. Als ze één maal per jaar bloeien, valt de bloei vaak in de voorzomer.

Planten die van het blokje af groeien, worden afgesneden (minstens drie pseudobulben !) en weer onderaan het blokje opgebonden. Zo krijgt u een weelderige plant die zowel onder als boven op het blokje kan bloeien.

Deze orchidee zal u dankbaar zijn als hij gedurende de groeitijd in de zomer eens in de 3 a 4 weken wordt gedompeld in een oplossing van 1 gram meststof per liter water.

B. maculata leent zich zeker voor kweek in de huiskamer of serre als wordt beseft dat de plant kan uitgroeien tot een fors exemplaar.

Bijzonderheden

B. maculata kan vrij gemakkelijk worden verwisseld met de nauw verwante soort *Brassia caudata*. Ze onderscheiden zich van elkaar door verschil in vorm en kleur van de lip. De lip van de laatste is veel langer: tot 4 cm.

Orchideeën uit het geslacht *Brassia* staan in de volksmond bekend als "spin-orchideeën" vanwege de bloemen die op spinnen lijken.

Y.D.Feikema